

عنوان مقاله:

بررسی تغییرات زمانی مکانی آلاینده SO₂ و عوامل هواشناسی مؤثر بر آن در شهر تهران

محل انتشار:

سومین کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسندگان:

زهرا شرعی پور - کارشناس ارشد هواشناسی، موسسه ژئوفیزیک، دانشگاه تهران، ایران

عباسعلی علی اکبری بیدختی - استاد گروه فیزیک فضا، موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران، ایران

خلاصه مقاله:

آلاینده SO₂ هوای سطح زمین دارای اثرات نامطلوبی بر انسان و محیط زیست بوده و باعث بروز بیماریهای تنفسی و حساسیتی شده و در ایجاد باران اسیدی نیز مؤثر است، بنابراین تحقیق در مورد این آلاینده حائز اهمیت است. در این مطالعه، با استفاده از داده های آلودگی هوای اندازه گیری شده توسط شرکت کنترل کیفیت هوای شهرداری تهران، تغییرات زمانی مکانی آلاینده SO₂ سطح زمین شهر تهران مورد بررسی قرار گرفته است. بررسی تغییرات فصلی آلاینده SO₂ نشان می دهد که بیشینه فصلی آن در ماههای سرد ژانویه، دسامبر و نوامبر رخ می دهد. وجود بیشینه در فصل سرد می تواند بر اثر شرایط هواشناسی از قبیل افزایش پایداری هوا، کاهش سرعت باد سطحی و کاهش ارتفاع لایه مرزی در کنار افزایش مصرف اشتعال سوخت های ناشی از منابع حرارتی و وسایل نقلیه و کارخانجات رخ دهد. در ایستگاه اقدسیه طی سال 2010، بیشینه فصلی آلاینده SO₂ مقدار 97/5 ppb در ماه نوامبر و کمینه آن مقدار 35/9 ppb در ماه مه و مقدار میانگین سالانه آن 51/7 ppb محاسبه شده است. مقایسه مقادیر آلاینده SO₂ ایستگاههای مختلف شهر تهران نشان می دهد که آلوده ترین ایستگاه، اقدسیه واقع در شمال شرق تهران می باشد. بررسی تغییرات روزانه آلاینده SO₂ نشان می دهد که الگوهای زمستانی کاملاً متفاوت با سایر فصول بوده و الگوهای بهار و پاییز شباهت زیادی با هم دارند. در فصل زمستان، بیشینه روزانه بهنگام ظهر رخ می دهد در صورتی که در سایر فصول معمولاً بهنگام ظهر و بعد از ظهر کمینه روزانه مشاهده می شود. در فصل زمستان رخداد بیشینه آلاینده SO₂ بهنگام ظهر می تواند در اثر عوامل مختلفی روی دهد. مقایسه مقادیر ساعتی آلاینده SO₂ با جهت و مقدار سرعت باد نشان می دهد که بهنگام روز جریانبات باد جنوبی و جنوب غربی دشت به کوه در شهر تهران حاکم می شود. این جریانبات جنوبی ظهر بهنگام، آلاینده SO₂ تجمع یافته در جنوب شهر را به مناطق شمالی شهر منتقل می کنند. این جریانبات می توانند شامل آلاینده SO₂ ناشی از ترافیک وسایل نقلیه و همچنین آلاینده SO₂ ناشی از دود خروجی کارخانجات واقع در جنوب شهر از جمله نیروگاه ری باشند. همچنین چشمه آلاینده SO₂ ناشی از دود خروجی از دودکش کارخانجات می توانند وارد لایه مرزی شده و در آن از طریق پخش و ریزش به سمت پایین، به سطح زمین انتقال یافته و باعث افزایش غلظت آلاینده SO₂ سطح زمین شوند.

کلمات کلیدی:

آلاینده SO₂، الگوی فصلی و روزانه، عوامل هواشناسی، تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/240478>

